

Obsah

Předmluva k čtvrtému vydání 7

**KNIHA PRVNÍ. FRANTIŠEK, STAVITEL
CHRÁMŮ 9**

Kapitola I. Františkova nemoc roku 1204. Pocit marnosti všeho. 9

Kapitola II. Františkův původ, narození, jméno, nejranější mládí. La gaya scienza. Františkova štedrost k přátelům i k chudým. 14

Kapitola III. Místní dějiny. Válka mezi Assisi a Perugií. František upadl u Ponte S. Giovanni do zajetí a byl vězněn. 26

Kapitola IV. Poměry za tehdejší doby. Boje mezi císařem a papežem. František chce roku 1205 táhnout pod Waltrem z Brienne do války. Vidění ve Spoletu. František se vrací domů. Nový veselý život. František pomýšlí na zasnoubení. 30

Kapitola V. František se často modlívá v skalní sluji u města. Putuje do Říma a žebrá před chrámem sv. Petra. Začíná ošetřovat malomocné. 37

Kapitola VI. František se modlí v San Damianu. »Jdi a postav znovu můj dům, neboť je na spadnutí!« František se uchyluje r. 1207 do San Damiana. 49

Kapitola VII. František je vězněn otcem a propuštěn matkou. Vrací otcí šaty a odchází v dubnu 1207 do světa jako Boží herold. Jde do Gubbia, ošetřuje malomocné, vrací se do Assisi a žebrá u dveří. Opravuje kostely S. Damiano, S.

Pietro a Portiuncule, 24. února slyší v Portiuncule kněze číst evangelium sv. Matouše 10, 7-13 a rozhodne se, že bude žít podle jeho slov. 57

KNIHA DRUHÁ, FRANTIŠEK HLASATEL
EVANGELIA 77

Kapitola I. František káže v Assisi. Jeho první učedníci: Bernard z Quintavalle, Pietro dei Cattani, Egidio. První misionářské pouti. Bernard a Egidio ve Florencii, František v ríetském údolí. Dostává se mu v Poggio Bustone vědomosti o odpuštění jeho hříchů. 77

Kapitola II. Tugurium při Rivu Tortu. Je napsána forma vitae. František putuje roku 1210 s jedenácti bratry do Říma, aby jim ji Innocenc III. potvrdil. Dosáhl jen ústního uznání. 95

Kapitola III. Pokušení vést život poustevnický. Františkův dvanáctý učedník: kněz Sylvestro. Nová misionářská činnost. Kázání v assiské katedrále. Uzavření míru v listopadu roku 1210 mezi hoření a spodní třídou v Assisi. Soužití bratří. Opouštějí Rivo Torto. 119

Kapitola IV. Kaple v Portiuncule. Noví žáci: Rufino, Masseo, Leone, Junipero. Jak žil bratr Egidio. Bratr Masseo. Bratr Rufino, Bratr »Jalovec«. Bratr Jan Prosfáček. Bratr Leone. František se s ním modlí breviář. Dokonalá radost. 131

Kapitola V. Svatá Klára. Její rod. Její růst. V postě roku 1212 slyší Klára Františka kázat v kostele sv. Jiří v Assisi. Opouští 18. března 1212 domov a skládá v Portiuncule řeholní sliby. František opatřil jí a sestrám, které se k ní přidružily, obydlí v San Damianu. Píše pro ně for-

mu vivendi. Klářin život. Její oběd s Františkem. Klára zahání Saracény ze San Damiana. Její zármutek nad smrtí Františkovou. Její boj o právo žít v chudobě. Píše sama pro své sestry řeholi a umírá dva dny po té, kdy dosáhla jejího potvrzení Innocencem IV., 11. srpna 1253. 154

KNIHA TŘETÍ. ZPĚVÁCI BOŽÍ 178

Kapitola I. Misionářské pouti po Itálii v letech 1211-1212. Cortona. Arezzo. Florencie. Johannes Parenti. František se snaží vyhnout holdu lidí. V postě r. 1211 u Trasimenského jezera, v zimě téhož roku v poustevně Sparteano. Jaká je vůle Boží? František se radí s Klárou a se Sylvestrem: odpovídají mu, že jeho posláním je kázat lidu. František káže ptákům. 178

Kapitola II. František chce kázat nevěřícím. Putuje do Říma a seznamuje se s Jacobou de Sep-temsolis. Cestou do Svaté země ztroskotá na pobřeží Slavonska a pluje odtamtud jako slepý pasažér do Ancony. Obrací v S. Severinu »krále veršů« Guglielma Diviniho. Františkův poměr k lidem učeným, k zlodějům a zbojníkům. Káže 8. května 1213 v Montefeltru, obrací hrabětě Orlanda dei Cattani a přijímá darem Alvernskou horu. V zimě 1213-1214 navštívil Španělsko a v roce 1215 je přítomen čtvrtému lateránskému koncilu. Jacques de Vitry líčí františkánský řád v roce 1216. 186

Kapitola III. Portiunculské odpustky. 203

Kapitola IV. Ústava františkánského řádu. Kapitální shromáždění. Františkova napomenutí na nich. Hnutí roste, František hledá, kdo by mu pomohl při jeho vedení. 210

- Kapitola V.* Kardinál Hugolin. Svatodušní shromáždění roku 1217. Jsou vysílány misie za hranice Itálie. František si vyvolil misijní pouť do Francie; cestou navštívil ve Florencii Hugolina, který ho má k tomu, aby zůstal v Itálii. Hugolin organizuje řád klarisek. Vývoj řádu klarisek do roku 1253. 217
- Kapitola VI.* Misie ve Francii, v Německu a v Uhrách se nedaří. František jede v zimě 1217 až 1218 s Hugolinem do Říma a dostává se mu audience u Honoria III. Seznamuje se se svatým Dominikem. Svatodušní kapituly roku 1218 se Hugolin po prvé účastní jako protektor františkánského řádu. 26. května roku 1219 jsou vyslány nové misionářské výpravy. 11. června téhož roku vydává papež Honorius františkánským misionářům glejt. Misie do Tunisu a do Maroka. Prvních pět františkánských mučedníků. 228
- Kapitola VII.* František a Pietro dei Cattani odcházejí 24. června 1219 do Svaté země, káží křižákům v Egyptě a sultánovi Melekovi el Kamel. 29. září téhož roku svolávají Františkovi zástupci Řehoř z Neapole a Matouš z Narni kapitolu, na níž se snaží změnit řádovou řeholi. Bratr Štěpán přináší Františkovi o tom zprávu a František se vrací domů. Putuje ihned do Říma a svolává kapitolu na svatodušní svátky roku 1221. 22. září 1220 nařizuje papež Honorius v souhlasu s Františkem zavedení noviciátu ve františkánském řáde. František se 29. září 1220 vzdává vedení řádu a ustanovuje svým zástupcem Pietra dei Cattani a po něm Eliáše z Cortony. »Rohožová« kapitula o svatodušních svátcích 1221. Nová misijní výprava do Německa. Svatý Antonín Paduánský. 239

<i>Kapitola VIII.</i> František a Caesarius ze Špýru pracují na nové řádové řeholi. Vývoj řehole. Františkova Admonitiones. Řehole pro poustevníky. Řehole pro Portiunculu. Původní řehole a »řehole z roku 1221«.	252
<i>Kapitola IX.</i> Boje o konečnou řeholi od 30. května 1221 do 29. listopadu 1223. Oposice proti Františkovi. Bologna. Petrus Stacia. Františkův boj za evangelickou prostotu a evangelickou chudobu. František a sv. Antonín Paduánský. František v Bologni 15. dubna 1222.	268
<i>Kapitola X.</i> Nový směr a staří františkáni. Bratr Egidio. Angličtí františkáni. »Třetí řád.« Boj mezi bratry kajícíky a vrchností.	280
<i>Kapitola XI.</i> Spolupráce Františkova a Hugolina, Františkova a Eliáše z Cortony. Františkův dopis Eliášovi. Řehole je měněna. František na Monte Colombu. Konečná řehole.	292
<i>Kapitola XII.</i> Papež Honorius potvrzuje řeholi. František a »bratr Jakuba«. František a ovečky. František u kardinála Leona. Odchází z Říma, slaví vánoce v Grecciu. První vánoční jesličky.	303
KNIHA ČTVRTÁ. FRANTIŠEK POUSTEVNÍK.	311
<i>Kapitola I.</i> Františkova choroba. Františkova literární činnost. Jeho pět listů. List bratrovi Leonovi.	311
<i>Kapitola II.</i> František káže svým příkladem. Jeho láska k pravdě. Jeho horlení pro chudobu. Jeho almužny. O velikonocích v Grecciu. František a démonové.	321
<i>Kapitola III.</i> František a jeho věrní. Pokušení bratra Rufína. »Ideální menší bratr.« Španělští	

františkáni. František čte druhým v duši. František a poslušnost. František a modlitba. Evangelická radost. Františkova extase.	329
<i>Kapitola IV.</i> František putuje v létě 1224 na Alverňskou horu. František a bratr Leone. František přijímá stigmata.	342
<i>Kapitola V.</i> Františkův chvalozpěv v poděkování za stigmata. Požehnání bratrovi Leonovi. František opouští Alverňskou horu a putuje přes Borgo S. Sepolcro a Città di Castello do Portiunculy. Začíná znovu ošetřovat malomocné.	354
<i>Kapitola VI.</i> Františkova slepota. František v San Damianu v létě 1225. Jeho poměr k přírodě. František básní »Píseň bratra Slunce«. . .	362
<i>Kapitola VII.</i> František putuje do Rieti. Vinice v S. Fabianu. Františkovi hraje v noci v Rieti anděl. Františkovy oči jsou lékařsky ošetřovány. František putuje do Sieny a píše svou první závěť bratřím. Bratr Eliáš ho odvádí do Celle u Cortony, odtamtud do Assisi. František leží nemocen v biskupském paláci, prostředkuje mír mezi podestou a biskupem. Posílá svaté Kláře sbohem. Diktuje svou závěť. Dává se odnésti do Portiunculy a žehná cestou Assisi. V Portiuncule přijímá návštěvu Jacoby de Septemsoliis, láme chléb a dává jej bratřím. Umírá 3. října 1226.	372
<i>Kapitola VIII.</i> Pohřeb. Jacoba de Septemsoliis. .	396
Prameny	399